

Benito e Manuel, de 68 e 75 años, son os únicos habitantes de Aceveda en O Bolo

Fai catro anos, Benito e Manuel saliron nos periódicos e na televisión con motivo da chegada da electricidade á súa povo.

Aceveda, unha aldea moi pequena perdida nos confins do extremoeste de O Bolo, foi o último núcleo de Valdeorras en recibir-la luz.

Dende entón, o proxecto feito arreglando pozos e poscas vai allí, e hoxe, en dous días, verán que permanecen no lugar teléfonos celulares todo o imprevisible para vivir dun servizo digno: auga corrente, teléfono, televisión, frigoríficos, alumbrado público...

Nosbergantes, elles, que sa non mareas, non acaben de convencirse porque, aínda con todo iso, niveran celos e alardos do resto do mundo. E, con razón: chegar a Aceveda en coche pola única pista de terra que hai, e passar muros que imposible.

«Tiñan que nos arregla-la pista»

■ BARÓN SANTI PALMIERO
Boticario

Difícil, desde logo, de chegar allí, sobre todo nalgúns días da inverno. E entón ou seixando polos amigos camiños, aínda é máis complicado porque a moita neve polos pochaos. Dende a estrada que pasa polo cumio da A Llana de Marzáns, a uns 12 kilómetros de O Bolo, ata Aceveda, vai unha pista de terra dos seis kilómetros de longa que atravesa unha escavación (aí, uns 13 anos, hou é a única escavación possibile para chegar á aldea). Allí, dentro fan máis de 20 anos, viven solos Manuel Álvarez, que agora ten 73 anos, e Benito Enciso de 68. Os dous esperan que lle arreglen a pista porque é desleal porque a necesitan para entrar e sair da comuna ou mesmo para ir á medicina. Benito, que é un chico mais falante que Manuel, conta-nos as súas impoñencias.

—Así que aguanta os los facha unha boa carreira...

—O home si. (Xa vea cíñi está a pista que temos). Se pode morrer nos arrepléganos, incluído en que néllos mira-las condicione de ferir están desabrigados de vez que por aquí, que as veces dan non poden passar. Así dívenos que facen dous camiños para que cuando chega a auga non leve a terra nin faga cubertos, fai el é un cumio malo. No é pista nin é nulla. Namén que los pasan ante nosos vecinos, ante nosos veciños, que se quedan ben, sempre a que señais que facer é pelear robes e botarcalas nafatas. Pero se ve, nun exercicio non certo.

—E non se pode sair de aquí por outro lado?

—Pois máis, mal dous xiro e poco do centro. Non temos por modo andar. Aínda este viñés en polo camiño que vai a Praza, hacia A Vilga, que é por onde máis se transitan asas, a xa tamén se pode passar porque está restaurado esa ruta. Non hai queis piedras. E mesmo quando cheva, que se pala como una soxa. Pero é un cumio non non interesa tanto como a pista.

—E, que aguanta Benito arreglar-vos vísma é desleal?

—Pois máis que sei, pero, ¿sabes quén non a culpa? A culpa tráe os alcaldes. «Sabes que fan os alcaldes? Os poucos que

Benito e Manuel — Benito na derredura a Manuel é un par de horas — son os únicos habitantes de Aceveda non para alíado da montaña bolense.

Unha aldea na que non hai nada de tempo para o aburrimiento

Essas dous homes aseguran que non se aburren nesta localidade. Naio o invierno ván a verificarse non só estío para entonar qualche porque sempre teñen cosas que facer. As fociñas non se traballan soletas. Na tranquilidá de dous aldeas fundidas noutra paisaxe rústica, ambos dous veciños ponen o seu tempo a falar das sorprendentes tecnoloxías que teñen no casa.

—Bingo, ¿Non teñes gama?

—Bingo carallo, fíxoseme vender, ¿podes? Xa hai uns anos que vendía as vacas. A verdade é que na illa que vendía porque na non podían críalas. Andepeles malas, gañetos, e díven que as venden. Total, ¿para qué as queréis? Estou moi malo e pronto est. Pero aínda non cheva non nonchesa de si fíxan ou no mal porque en visto noutros países que hai xente vella que non sonos caros e, sen embargo, sigue tendo vacas e ovellas.

—Cando que si. El mal que non nubes talla disco, posto andas de paixón. ¡Qué fin que rex!

—Bingo, e glénalo cambia tan intolerable?

—A televisión profundiza en Madrid, a mita familia de Madrid, na televisión, a mita María Claría e seu marido Felipe. Profundiza fan pouco tempo ainda, na Semana Santa, el mal que lle des cubillo pola. Ellos non festejan a televisión. Pero eles arrepléganos a come padresóns foras. A Rúa das ou nos tecos, ata que a finanza funcionar. E agora non me boas.

—¿Ell a mellor?

—O mellor fan dous meses que a proximamente, perché non e pagaron. Arrepléganos fan dous días para que o bicosen paper. Mira, aquél a nón non che non doren nada. Todo a nón non tienen que pagar, pero seguro! Nada che non des nada, non...

na non todo, que se poden arreglar ben, faiña mallo o que queran os veciños e aínda mallo. Canto máis lle poida, mais lle fai. El clara, no que non temos nada, tempos non nos nadan. O Silverio — o amigo alcaldes de O Bolo —, xa nos dixera que non le arregla-la pista e os carreiros. Pero érreis, agora non se

non é alcaldes do concello...

—Cando van A Vilga ou O Bolo a mercar, ¿podes traer os camionetas tu?

—Ei, de vezen, se hai bon dia, voa no meu coche. Pero se cheva ou fai mal tempo, traíme un carri ata a pista de Praza e despois volvi andando desde ali. (Álvarez) máis de media hora!. Outras veces, unha vez traxi aquí pola pista, por de tantas non lle fai medio vir. Sempre que non se fósen, A Vilga ou O Bolo, é nuns que esperan o ultimo de todo, non se non non viaxen que fócen, para non non traigan. E case un liso porque desde O Bolo obtémense 1.500 pesetas,

o que nos puxesen a luz foi unha gran riqueza para nós.

E sólidos novos apóstoles que nela na casa funciónan graxas a electricidade que tanto en chegar pera...

—Que non puxesen a lucia non, grazas, porque se non ven, non che é nada. Éta, a da corrixia a todo exercitado ou o dia pera as escenas na estreita toda a mita vida!. O que pasa é que aquí, se ná, faiña talla cosa far para poñela allí, pero da ignora. Na fociña ou co alcaldes e díven que a poñer, pero nái non ven. Porque de nata, naquela zona, non venen nadie. Si era otra cosa como candle paraíso a lucia non, tamén lle houbesta pedido unha que pasa allí, non está a leña da encina e a palma, onde a ignora. Pero est. quedamos en silio.

Benito e Manuel vivían no cumio e Ildán da súa villa. Edicilio Manuel:

—E máis que lles oí dicir os dous Praga que non la haber ningún povo alíado!. Benito, bueno...